

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	30525 Туризм
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30525
Назва ОП	Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Бучко Жанна Іванівна, Герман Ірина Валентинівна, Лола Юлія Юрївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	07.03.2024 р. – 09.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://tourism.udau.edu.ua/assets/files/anketuvannya/vidomist-pro-samocinyuvannya-op-turizm.pdf
Програма візиту експертної групи	https://tourism.udau.edu.ua/assets/files/anketuvannya/programma-provedennya-akreditacijnoi-ekspertizi-za-specialnistyu-gotelno-restoranna-sprava.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП "Туризм" в Уманському національному університеті садівництва почала своє існування у 2013 році. Фокус ОП зазначений у всебічному вивченні специфіки організації та ведення бізнесу у сфері сільського (зеленого) туризму, з урахуванням перспектив розвитку туристичної галузі, створення конкурентоспроможного туристичного продукту. Профіль ЗВО посилює конкурентні переваги ОП, оскільки сільський (зелений) туризм як напрям економічної діяльності є дотичним до сільського та лісного господарства. Зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності, а цілі та програмні результати навчання відповідають Стандарту вищої освіти та розроблялися з урахуванням потреб різних категорій стейкхолдерів. ОП надає можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, форми і методи навчання базуються на студентоцентрованому підході і принципах академічної свободи. Правила прийому на навчання є чіткими, зрозумілими і не містять дискримінаційних положень. Людські, фінансові, матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цілей та результатів навчання за ОП «Туризм». Організаційні аспекти освітнього процесу регламентуються системою внутрішніх положень УНУС.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Загальноуніверситетський перелік вибіркового дисциплін включає дисципліни технічного, економічного, інформаційно-комунікаційного, аграрного та екологічного спрямування, що забезпечує різнопланову можливість формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії. Участь випускової кафедри в міжнародних грантових проєктах Еразмус+. Позитивною практикою є надання можливостей для міжнародного стажування учасникам освітнього процесу. В УНУС розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему матеріального та морального заохочення НПП (рейтингова система, преміювання за наукові здобутки), що стимулює викладачів до самовдосконалення та підвищення майстерності у викладанні. Впровадження програмного комплексу «Автоматизована система управління навчальним закладом», що інтегрується з платформою дистанційного навчання MOODLE, для забезпечення управління ЗВО в єдиному інформаційному середовищі. Можливість безоплатного користування програмним продуктом «Expert Solution» упродовж 5 років відповідно до угоди. Позитивною практикою є публікування відгуків випускників на сторінці кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Відсутні результати проведення аналізу національних та закордонних ОП з метою підвищення ефективності власної ОП. Рекомендації: при перегляді ОП «Туризм» розглянути пропозиції удосконалення ОП за результатами аналізу аналогічних національних та міжнародних ОП. Результати опитувань доводяться до учасників освітнього процесу в узагальненому вигляді, що не дозволяє покращувати ОП. Рекомендації: закріпити процедури аналізу та надання результатів опитувань гарантам та завідувачам кафедр за кожною ОП. За ОП відбувається перезарахування тем за результатами неформальної освіти, однак встановити затверджені в ЗВО процедури не вдалося. Рекомендації: унормувати можливість та процедури перезарахування тем або модулів ОК за результатами неформальної освіти до початку 2024-2025 н.р. Відсутні критерії оцінювання за ОК. Рекомендація: оприлюднити критерії оцінювання за кожною ОК. Розробити план впровадження електронного журналу на 2024/2025 н.р. на платформі Moodle до початку 2024/2025 н.р. Незначний відсоток викладачів має сертифікат з англійської мови рівня B2. Рекомендації: розглянути можливість стимулювати НПП до удосконалення мовно-комунікаційних компетентностей, зокрема для отримання сертифікату рівня B2 та поширення практики викладання окремих тем з дисциплін за ОП іноземною мовою упродовж 2024-2025 н.р. Слабо прослідковується співпраця з випускниками ЗВО щодо удосконалення ОП. Рекомендація: посилити співпрацю з випускниками щодо їх участі в оновленні ОП та конкретних ОК впродовж наступного року. Відсутня практика залучення стейкхолдерів до участі у підсумковій атестації здобувачів освіти. Рекомендації: випусковій кафедрі залучати до складу екзаменаційних комісій з підсумкової атестації здобувачів освіти професіоналів-практиків та розширити партнерські зв'язки з підприємствами сфери туризму щодо укладання договорів про співпрацю на 2024-2025 н.р. На сторінці Асоціації випускників та друзів Уманського НУС упродовж двох років не оновлювалася рубрика «Новини», що свідчить про недостатню активність цього напрямку. Рекомендація: активізувати діяльність із наповнення сайту університету матеріалами про успішних випускників, інформувати про плани, програму та анонс подій для покращення доступності інформації для усіх учасників освітнього процесу до завершення 2023-24 н.р. Оприлюднення кваліфікаційних робіт здобувачів здійснюється без необхідних супровідних документів. Рекомендації: оприлюднювати кваліфікаційні роботи здобувачів разом із відгуками керівників, довідками суб'єктів господарювання про використання даних та впровадження результатів кваліфікаційної роботи, довідками результатів перевірки роботи на плагіат починаючи з 2023-2024 н.р.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Стратегію розвитку Уманського національного університету садівництва визначено у Стратегії розвитку Уманського національного університету садівництва на 2020-2025р. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/oNsr>) як формування європейської за рівнем, стилем, якістю освіти та домінантою науковою діяльністю високореєтингового університету інноваційного типу, який за ідентичністю і самобутністю здатний генерувати й забезпечувати трансфер новітніх знань, задовольняти попит у галузі освіти та наук. Мета ОП "Туризм" в цілому відповідає місії та стратегії розвитку ЗВО, однак, Стратегія розвитку УНУС не містить жодного індикатора, що дозволило моніторити досягнення стратегічних цілей ЗВО та за ОП "Туризм". Унікальність ОП зазначена у цілі навчання: формування у здобувачів вищої освіти спеціальності 242 «Туризм» загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері туризму, зокрема сільського (зеленого). Фокус програми на сільському (зеленому) туризмі виглядає логічним Профіль ЗВО посилює конкурентні переваги ОП, оскільки сільський туризм як напрям економічної діяльності є дотичним до агропромислового комплексу.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До розробки ОП "Туризм" були залучені представники академічної спільноти кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, а також представник бізнесу, директорка туристично-розважального комплексу "Козацька долина" Наталя Попелюх, й представник від здобувачів - Надія Мельник (2-й курс). Рецензії на ОП надали: завідувачка кафедри туризму Івано-Франківського національного університету нафти і газу Архипова Л. М., професор кафедри підприємництва і туризму Одеського національного морського університету М.Д. Балджи. ОП була рецензована фахівцями-представниками бізнесу та представником місцевої влади. На додатковий запит ЕГ надані протоколи засідань робочих груп з 2018р. Участь стейкхолдерів у процесі формування освітнього процесу підтверджена на зустрічі 6 усними відповідями роботодавців. Директор державного історико-архітектурного заповідника «Стара Умань» Владислав Давидюк відмітив, що надавав пропозиції щодо збільшення часу на практичну підготовку здобувачів. Директорка ТРК "Козацька долина" Наталя Попелюх зазначила, що щороку приймає участь в обговоренні ОП "Туризм". В ЗВО проводиться анкетування здобувачів та роботодавців для подальшого врахування їх пропозицій. На запит ЕГ був наданий доступ до змісту анкет. Анкети включають відкриті питання, що дозволяє здобувачам та роботодавцям внести власні пропозиції щодо результатів навчання та змісту ОП. Однак, за результатами опитування роботодавців для ОП "Туризм" важко робити висновки, оскільки, за напрямом діяльності "Надання туристично-розважальних послуг" долучилося 4 роботодавця та 4 - за напрямом "Готельно-ресторанна діяльність", всі результати зведені та включають оцінки роботодавців різних напрямів економічної діяльності https://mon.udau.edu.ua/assets/files/anketi/2023-2024-n.r/zvit_po_anketuvannyu_robotodavciv_2024.pdf.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В звіті самооцінювання вказано, що під час формулювання цілей та програмних результатів навчання за ОП "Туризм" було враховано досвід провідних вітчизняних ЗВО (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Державний торговельно-економічний університет, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Черкаський державний технологічний університет, Харківська державна академія культури, Львівський торговельно-економічний університет, Міжнародний гуманітарний університет, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, Одеський національний технологічний університет, Національний університет харчових технологій, що здійснюють багаторічну підготовку здобувачів за ОП "Туризм", а також взято до уваги досвід Академії прикладних наук в Познані (Польща), Академії імені Якуба з Парадіжа в Гожуві Велкопольському (Польща). Для роз`яснення, що саме взято до уваги з досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм на запит ЕГ було надано додаткове роз`яснення. Однак, результати порівняння ОП не висвітлено. ОП враховує регіональний і галузевий контексти, що підтверджено під час зустрічі 6 із роботодавцями в сфері туризму, ними була підкреслена наявна потреба туристичної сфери Черкаської та прилеглих районів Кіровоградської області в кваліфікованих фахівцях. Провідний фахівець відділу туризму

Уманської міської ради Світлана Паламарчук зазначила, що прийнята Стратегія розвитку туризму в Уманській громаді, створений агротуристичний кластер “Шляхами трипільської проматері”, що передбачає створення нових маршрутів та локацій. Це стимулює розвиток туризму в регіоні та збільшує потребу у фахівцях туристичної сфери. Також потенціал розвитку внутрішнього туризму та потребу у фахівцях відмітив директор Державного історико-культурного заповідника «Трипільська культура» – Владислав Чабанюк. Крім того, він зазначив, що студенти ОП “Туризм” проходять практику та долучені до проведення стилізованих екскурсій. Директорка туристично-розважального комплексу «Козацька долина» Наталя Попелюх зазначила, що після практики студенти мають можливість працевлаштування. Таким чином, ОП “Туризм” враховує регіональний та галузевий контекст, що підтверджено тісною співпрацею із стейкхолдерами.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» було затверджено наказом МОН України від 04.10.2018 року. ОП "Туризм" було розроблено у 2013 році, тому ОП було оновлено відповідно до вимог Стандарту, уточнені програмні результати навчання, тривалості навчання та компетентностей бакалаврів з туризму, форм атестації, вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Наприклад, програмний результат навчання ПРН 05. “Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території” досягається обов’язковими освітніми компонентами «Географія туризму», «Рекреологія», «Рекреаційна база сільського (зеленого) туризму”. ОПП передбачено формування додаткового програмного результату навчання: ПРН 23. Знати і розуміти особливості розвитку сільського (зеленого) туризму, як одного із складових соціально-економічного, сталого розвитку сільської місцевості, що обумовлено специфікою ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Враховано регіональний аспект розвитку туристичної сфери, у зв’язку з цим вдало виділена унікальність ОП, що пов’язана з розвитком сільського (зеленого) туризму в Черкаській та прилеглий Кіровоградській областях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Відсутні результати проведення аналізу національних та міжнародних ОП з метою підвищення ефективності власної ОП. Рекомендації: при перегляді ОП «Туризм» розглянути пропозиції удосконалення ОП за результатами аналізу аналогічних національних та міжнародних ОП, що дозволить врахувати не тільки регіональний вектор розвитку туризму, а також національні й міжнародні тенденції туристичної сфери, що дозволить підготувати фахівців здатних підняти туризм в регіоні на принципово новий рівень розвитку. Недостатньо репрезентативна вибірка опитаних роботодавців. Рекомендації: до наступного опитування залучити більше роботодавців за напрямом діяльності “Надання туристично-розважальних послуг”, що дозволить зрозуміти їх потреби та внести необхідні зміни в ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП «Туризм» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії розвитку закладу вищої освіти. До процесу формування та оновлення ОП були залучені роботодавці та інші стейкхолдери, що підтвердили на онлайн зустрічах роботодавці та представники академічної спільноти. ОП має повний рівень відповідності за підкритеріями 1.1-1.2, часткову відповідність за підкритерієм 1.3. Зважаючи на наведені сильні сторони і не вирішальне значення слабких сторін, ОП «Туризм» відповідає рівню В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОП "Туризм" почала своє існування у 2013 році. Загальний обсяг ОП "Туризм" складає 240 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг годин – 7200 (з них, аудиторних – 2604 годин (лекційних годин – 1014; практичних годин – 1186, лабораторних годин – 404) та самостійних – 3741 годин). Практика (навчальна та виробнича) складає 21 кредит, тобто 8,75% загального навантаження. Обсяг кредитів ЄКТС, який відводиться на навчальні дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, складає 60 кредитів (1800 годин), тобто 25 % загального навантаження. Відповідно, обсяг ОП "Туризм" та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження здобувачів вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП «Туризм» та НП є добре структурованим за навчальними семестрами: в семестр пропонуються опанувати 7-8 освітніх компонент, кожного року у другому семестрі з першого по третій курс передбачена навчальна практика, на четвертому курсі додається виробнича практика, також передбачена кваліфікаційна робота. В цілому освітні компоненти, що включені до ОП, є змістовними та структурованими. Це дозволяє досягти цілей та програмних результатів навчання. Структурно-логічна схема підготовки бакалавра, що представлена в ОП, відображає структуру ОП з логічними взаємозв'язками між ОК. В цілому програмні результати навчання забезпечуються вивченням дисциплін професійної підготовки. Обов'язкові освітні компоненти включені до ОП забезпечують досягнення програмних результатів навчання, що відображено у матриці відповідності.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП «Туризм» відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності, що забезпечується відповідними освітніми компонентами циклу професійної підготовки. Програмні результати навчання забезпечуються в основному за рахунок обов'язкових освітніх компонент і не потребують коригування. При детальному аналізі освітніх компонент, що не відповідають спеціальності 242 «Туризм» не виявлено. Опанування ОК11 «Основи наукових досліджень» доцільно перенести з першого семестру на 3-4-й курс навчання, що надасть можливість змістовно посилити курс та покращити сприйняття матеріалу.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В навчальному плані за ОП «Туризм» передбачена наявність 9-ти вибіркових дисциплін: по два у 1-му та 2-му році навчання та по п'ять протягом 3-го, 4-го року навчання. Чотири вибіркові дисципліни пропонується обрати з загальноуніверситетського переліку дисциплін, в якому представлені дисципліни технічного, економічного, інформаційно-комунікаційного, аграрного та екологічного спрямування (<https://www.udau.edu.ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/zagalnouniversitetski/or-bakalavr.html>), що забезпечує можливість формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії. До кожної дисципліни, що включена в каталоги елективних дисциплін додається анотація. Процес вибору дисциплін має реальний характер, відповідає нормативним вимогам і регулюється Положенням про вибіркові дисципліни в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/iUoo>). На зустрічі із здобувачами вищої освіти здобувачі підтвердили, що знайомляться з переліком вибіркових дисциплін професійної підготовки на сайті та здійснюють вільний вибір навчальних дисциплін через особистий кабінет Автоматизованої системи управління. На резервній зустрічі здобувач Євгеній Ключев продемонстрував відповідну вкладку в своєму особистому кабінеті в системі АСУ. Позитивним в процедурі вибору вибіркових дисциплін є те, що здобувачам не пропонується вибір між пакетами навчальних дисциплін. На зустрічі 2 із з авторами відомостей про самооцінювання гарант ОП Раїса Кожухівська запевнила, що всі професійно-спрямовані вибіркові ОК та ОК з каталогу елективних дисциплін університету, які обираються здобувачами, проводяться.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Важливим компонентом ОП “Туризм” є практична підготовка здобувачів. У відповідності до навчального плану підготовки здобувачів 2022/2023 навчального року виділено 21 кредит на проходження навчальної та виробничої практики. Переддипломна практика не передбачена. Практична підготовка складається із лабораторних та практичних занять, навчальних і виробничої практик здобувачів вищої освіти. Лабораторні роботи за ОП “Туризм” розроблені за обов’язковими ОК “Інформаційні технології в туризмі”, ОК “Іноземна мова” та ОК “Друга іноземна мова”, а також в рамках трьох вибіркових професійно-орієнтованих дисциплін. У відомостях самооцінювання подане посилання на бази практики <https://tourism.udau.edu.ua/ua/navchannya/programi-praktiki.html>, що включають туристичні агенції, що розташовані в Умані та Вінниці, заклад «Гайворонський Краєзнавчий музей» в м.Гайворон, та ТРК “Козацька долина” на Кіровоградщині. Крім того, є можливість для проходження практики закордоном. На зустрічі 6 всі роботодавці підтвердили свою співпрацю в рамках навчальної або виробничої практики, відкритих та виїзних лекцій та семінарів. В звіті самооцінювання вказано, що о 83% респондентів задоволені компетентностями здобутими під час практичної підготовки, 78% вказали на достатній її рівень, однак, це узагальнені показники по університету, що не відображає рівень задоволеності за ОП “Туризм”.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На зустрічі із роботодавцями було зазначено, що для фахівців з туризму особливе значення мають знання англійської мови, високий рівень комунікативності, активності, цілеспрямованості, вміння організувати різні заходи, розробляти туристичні маршрути. Соціальні навички за ОП “Туризм” активно формуються під час семінарських та виїзних практичних занять. На зустрічі із здобувачами Сніжана Мурзак підкреслила, що вже декілька раз була на міжнародних стажуваннях і для неї це, перш за все, розвиток навичок спілкування, покращення іноземної мови, розуміння особливостей професії. Крім того, кожного року відбувалась навчальна практика: на першому курсі відвідували краєзнавчий музей та їздили до лялькової хати та в музей трипільської культури, на третьому курсі відвідували готелі та ресторани де навчали комунікації із людьми. Влада Максименюк повідомила, що під час виробничої практики проводила маленькі екскурсії для гостей, що теж допомогло сформувати навички позитивного спілкування. На зустрічі із стейкхолдерами директор державного історико-архітектурного заповідника «Стара Умань» Владислав Давидюк повідомив, що здобувачі за ОП “Туризм” долучаються до проведення інсценованих екскурсій, що дає змогу розвивати акторську майстерність.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На момент відкриття ОП «Туризм» у 2013 році Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» не був розроблений. У 2019 р. ОП «Туризм» було оновлено відповідно до вимог Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, спеціальність 242 «Туризм» від 04.10.2018. Структура ОП, загальні та фахові компетентності, програмні результати навчання, форми атестації здобувачів за ОП «Туризм» повністю відповідають Стандарту вищої освіти.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз розподілу обсягу навантаження за ОК показав, що на кожен ОК обов’язкової компоненти ОП “Туризм” відведено від 1,5 до 5,5 кредитів, найбільша кількість кредитів відведена на виробничу практику - 7,5 кредитів. 8 кредитів відведено на ОК “Іноземна мова”, що викладається протягом двох навчальних років. В ОП передбачено 21 кредит практичної підготовки (13,5 кредити - навчальна практика, 7,5 кредити - виробнича), що є доцільним для підготовки фахівців у сфері туризму. На зустрічі із здобувачами скарги щодо навантаження та обсягів самостійної роботи були відсутні. Обсяг ОП «Туризм» та її окремих освітніх компонентів в цілому дозволяє досягти цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти в межах ОП “Туризм” протягом II сем. 2022-2023 н.р. та I сем. 2023-2024 н.р. здійснювалась з елементами дуальної форми освіти за моделлю поділеного дня на базі туристично-розважального комплексу “Хутір “Козацька Долина”. На додатковий запит ЕГ була надана Програма практичного навчання на робочому місці. За результатами опанування фахових компетентностей на робочому місці перезараховані ОК “Організація підприємницької діяльності в сфері обслуговування” та “Економіка та аналіз туристичного підприємства”. Це підтвердила здобувачка Аліна Курінна, яка навчалась семестр за моделлю поділеного дня. Всі інші дисципліни опанувала дистанційно та отримувала оцінки на загальній основі. Здобувачка Влада

Максименюк зазначила, що мала такі ж процедури щодо організації освітнього процесу, за результатами такого навчання їй була перезарахована ОК «Організація сільського (зеленого) туризму».

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Загальноуніверситетський перелік вибіркових дисциплін включає дисципліни технічного, економічного, інформаційно-комунікаційного, аграрного та екологічного спрямування, що забезпечує можливість формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії. Здобувачам за ОП «Туризм» надаються можливості міжнародного стажування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Результати опитувань доводяться до учасників освітнього процесу в узагальненому вигляді, що не дозволяє покращувати ОП. Рекомендації : закріпити процедури аналізу та надання результатів опитувань гарантам та завідувачам кафедр за кожною ОП, що дозволить розробляти заходи реагування на потреби здобувачів до початку планового процесу опитування.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма «Туризм» у контексті Критерію 2 в цілому відповідає вимогам. Перевірено, що структура та зміст ОП розроблена таким чином, щоб здобувачі вищої освіти могли досягнути цілей і запланованих результатів навчання за даною ОП. Структура ОП дозволяє здобувачу вищої освіти досягти результатів навчання завдяки структурованій системі обов'язкових компонентів. ОП має повний рівень відповідності за підкритеріями 2.1-2.4, 2.6-2.9 та часткову відповідність за підкритерієм 2.5. ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за більшістю підкритеріями, що відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затверджені наказом Наказ Міністерства освіти і науки України 27 квітня 2022 року № 392 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2022 року № 400) зареєстровані в Міністерстві юстиції України 03 травня 2022 р. за N 487/37823. Відповідно до вимог нормативної бази Уманського національного університету садівництва такі правила для абітурієнтів є доступними, чіткими і зрозумілими. Не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті Університету (<https://admission.udau.edu.ua/>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

ЕГ під час проведення акредитації встановила. Організацію прийому вступників до Університету здійснює приймальна комісія склад якої затверджується ректором УНУС, який є її головою. Приймальна комісія діє згідно з положенням про приймальну комісію, розробленим з урахуванням вимог Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу (<https://www.udau.edu.ua/>). Вступники приймаються на денну форму навчання на перший рік навчання. Вступникам на основі НРК5 Університет може перезарядувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначено стандартом вищої освіти бакалавра (за відсутності стандарту – не більше 120 кредитів ЄКТС). Такі особи можуть прийматись на навчання зі скороченим строком навчання. В цілому Абітурієнту виділяється веб-сторінка на якій доступно надаються усі переваги вступу до Університету (<http://surl.li/rltvt>), в .т.ч. вступнику абітурієнту спеціальності «Туризм» (<http://surl.li/rltwq>). Розглядаються мотиваційні листи вступників за критеріями

оцінювання згідно додатку 13 щодо вимог і структури мотиваційних листів (<http://surl.li/rmbrf>) Перелік конкурсних предметів ЗНО для вступу за спеціальністю 242 «Туризм» та мінімальний конкурсний бал для допуску до участі в конкурсі зазначено у Правилах прийому на навчання Університету (<http://surl.li/rmbse>). Освітньо-професійна програма «Туризм» першого рівня освіти (бакалавр) за спеціальністю 242 «Туризм», галузь знань 24 «Сфери обслуговування» дає змогу всебічно вивчити специфіку організації та ведення бізнесу у сфері сільського (зеленого) туризму, з урахуванням перспектив розвитку туристичної галузі, створення конкурентоспроможного туристичного продукту.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За результатами опитувань фокус-груп здобувачів вищої освіти та НПП ЕГ було підтверджено наступне. Для визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності усіма учасниками освітнього процесу виконувалися вимоги наступних внутрішніх документів Університету. Положенням про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/np01>), Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/FVKB>), Положенням про порядок визнання УНУС документів про освіту, наукові ступені та вчені звання здобуті в іноземних установах (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/gR7K>), Положенням про комісію Уманського національного університету садівництва з визнання здобутих в іноземних установах документів про освіту, наукові ступені та вчені звання (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/o355>), Положенням про порядок переведення та поновлення студентів до УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/qKoS>). Порядком проходження атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/A9zM>), Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/rp60>). Усі перелічені документи розміщені на офіційному веб-сайті УНУС забезпечує доступність та інформованість всіх учасників освітнього процесу. Результати отриманих знань у вигляді отриманих сертифікатів і зарахованих кредитів є чіткими, зрозумілими та представлені на сайті Університету у рубриці Новини кафедри туризму та готельно-ресторанної справи (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1.html>). Так, для прикладу у 2022-2023 н.р. здобувачка вищої освіти за ОПП «Туризм» Мельник А., пройшла навчання за програмою міжнародної академічної мобільності відповідно до укладеної Угоди про співпрацю між УНУС та ВШТіП Академія прикладних наук Познань, Польща та інші. Крім того ЗВО застосовується Європейська кредитно-трансферна система (з англ. European Credit Transfer System - ECTS) - система, створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури виміру й порівняння між закладами освіти результатів навчання студентів. Розроблена вона для забезпечення мобільності студентів, спрощує порівняння і визнання навчальних програм та навчальних досягнень студентів як між вітчизняними, так і між закордонними навчальними закладами.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті чітко прописаний в Положенні про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4nox>) і оприлюднений на офіційному сайті Університету. Крім того, здобувачі вищої освіти знайомляться з можливістю отримати додаткові знання за допомогою неформальної та/або інформальної освіти від кураторів груп та НПП. Такі правила забезпечують доступність та інформованість всіх учасників освітнього процесу. Більшість здобувачів вищої освіти за ОПП «Туризм» були слухачами онлайн курсів на освітній платформі Prometheus: «Основи туризму», «Туристичні гіді», «Соціальний менеджмент і залучення зацікавлених сторін» та інші. Під час реалізації освітньо-професійної програми «Туризм» результати успішного проходження курсів підтверджено сертифікатами, які оприлюднені на веб-сторінці офіційного сайту Університету (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1.html>)

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою розроблені чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

За ОП “Туризм” відбувається перезарахування тем за результатами неформальної освіти, однак встановити затверджені в ЗВО процедури не вдалося. Рекомендації: унормувати можливість та процедури перезарахування тем або модулів ОК за результатами неформальної освіти до початку 2024-2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому враховують особливості освітньої програми, є прозорими та ефективними, доступними для абітурієнтів. Процедури визнання неформальної освіти та процедури зарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, або за програмами академічної мобільності відповідають вимогам стандарту вищої освіти, вимагають уточнення в рамках можливості перезарахування тем та модулів. ОП “Туризм” має повний рівень відповідності за підкритеріями 3.1-3.2 та часткову відповідність за підкритеріями 3.3-3.4. ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за більшістю підкритеріями, тому відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання та викладання регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва <https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg> і сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН. За кожною ОК у робочих програмах вказуються форми і методи викладання. У процесі викладання використовуються гостьові лекції, ділові ігри, екскурсії, виїзні практичні заняття на підприємствах, що підтверджено на зустрічі 3 із академічним персоналом та зустрічі 4 із здобувачами ОП. Здобувачка Анастасія Пластун повідомила, що проводилась відкрита лекція Марта Реймана, доцента з управління рекреацією Талліннського університету (Естонія) <https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini/vidkrita-lekciya-klasteri-v-silskomu-zelenomu-turizmi.html>. Здобувачка Влада Максименюк відмітила, що в рамках дисципліни “Маркетинг в туризмі” їх група відвідувала туристичну агенцію “Поїхали з нами”. Здобувачі підтвердили, що можуть вільно обирати теми курсових робіт та кваліфікаційної роботи, наукових керівників, місця проходження виробничої практики, що загалом відповідає принципам академічної свободи. На зустрічі 7 із допоміжними структурними підрозділами завідувачка відділу моніторингу якості освіти – Ніна Пітель повідомила, що кожного семестра проводиться анкетування здобувачів, однією з цілей якого є визначення їх задоволеності методами навчання і викладання. Опитування проводиться на сайті Відділу моніторингу якості освіти за посиланням <https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya.html>. Відділ моніторингу якості освіти аналізує результати та робить узагальнений звіт, за ОП звіт деталізується тільки за окремим запитом. За результатами опитування здобувачів щодо задоволеності вивчення навчальних дисциплін в цілому, 74% респондентів оцінили викладання на відмінно. (https://mon.udau.edu.ua/assets/files/anketi/2023-2024-n.r/zvit-po-anketuvannyu-ocinyuvannya-yakosti-vikladannya-disciplin_i-sem.-23-24.pdf). Однак, це стосується факультету менеджменту в цілому, що не дає можливості зрозуміти ситуацію за ОП “Туризм” та розробити заходи реагування на виявлені недоліки, а також врахувати пропозиції, що можуть бути подані в частині відкритих питань.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Всі учасники освітнього процесу мають доступ до інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку оцінювання у межах кожної ОК. На сайті ЗВО на сторінці ОП “Туризм” представлено силабуси обов'язкових освітніх компонентів (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/fakultet-menedzhmentu/op-turizm-bakalavr.html>), в яких наведено мету, компетентності, що формуються, програмні результати навчання ОК, її зміст, методи контролю, політику дисципліни, розподіл балів, які отримують здобувачі. Однак, ні в силабусах, ні в робочих програмах немає критеріїв оцінювання, не зрозуміло, за які види робіт можна отримати бали. На зустрічі 4 здобувачка Аліна Курінна повідомила, що на кожній першій парі нової дисципліни їм оголошують критерії оцінювання. Як критерії оцінювання здобувач може за потреби переглянути самостійно, встановити не вдалось. Вибір вибіркового дисциплін відбувається через електронний кабінет здобувача у системі АСУ. Із змістом здобувачі ознайомлюються через каталог елективних дисциплін на сайті університету, де до кожної дисципліни прикріплена

анотація, яка містить складові: мета, компетентності, програмні результати навчання, короткий зміст курсу. Форми, методи контролю, критерії оцінювання не зазначаються.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Після вивчення відомостей СО було виявлено, що здобувачі беруть участь в олімпіадах, всеукраїнських конкурсах, науково-практичних конференціях, науково-дослідних проєктах кафедри (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini/vseukrainskij-konkurs-studentskih-naukovih-robit.html>, <https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini/i-etap-vseukrainskoi-studentskoi-olimpiadi-na-kafedri-turizmu-ta-gotelno-restoranoi-spravi2.html>, <https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-teoriya-praktika-ta-innovacii-rozvitku-turistichnoi-i-gotelno-restoranoi-industrii5.html>). На зустрічі з здобувач Євген Ключев повідомив, що він приймав участь у Всеукраїнській олімпіаді за спеціальністю “Туризм”, де зайняв друге місце. Також, прийняв участь в конкурсі з іноземної мови, де виступив з дослідженням як змінилася французька мова в різних країнах світу. Аналіз тематики публікацій НПП показав, що заявлена ціль ОП досягається в тому числі через впровадження в освітній процес результатів дослідницької роботи, участі в міжнародних стажуваннях та викладацькій мобільності за програмою Еразмус+. НПП публікують дослідження у виданнях, індексованих у міжнародних наукометричних базах Scopus і WoS (14 публікації), фахових виданнях, монографіях, матеріалах наукових конференцій.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/85IT>) система внутрішнього забезпечення якості освіти передбачає щорічний моніторинг та періодичне оновлення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти. Строк періодичності не зазначається. В звіті самооцінювання вказано, що після проходження національних та міжнародних стажувань відбулось оновлення ряду ОК. На зустрічі з академічним персоналом Олена Саковська повідомила, що оновлення дисципліни “Організація сільського (зеленого) туризму” відбулося після прослуховування лекції Марта Реймана (Таллінський університет) “Кластери в сільському (зеленому) туризмі” та внутрішньої мобільності у Запорізькому національному університеті, де був опанований дистанційний курс “Диверсифікація сільського (зеленого) туризму”. Оновленню змісту освіти сприяє активна наукова позиція викладачів, які мають публікації у виданнях, індексованих у міжнародних наукометричних базах Scopus і WoS, у фахових виданнях, монографіях, матеріалах наукових конференцій. Аналіз публікаційної активності викладачів свідчить про відповідність тематики публікацій дисциплінам, які вони читають.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Центр міжнародної освіти та співпраці й випускова кафедра залучає викладачів та студентів до міжнародних освітніх програм, надають рівні можливості щодо міжнародної мобільності відповідно до Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/FVKB>). На зустрічі з із здобувачами Анастасія Мельник повідомила, що приймала участь у міжнародній мобільності за програмою Еразмус+ у Вищій школі торгівлі та послуг (Познань) протягом семестра з подальшим перезарахуванням дисциплін в УНУС. Здобувачі ОП “Туризм” мають можливість проходити міжнародне стажування. На зустрічі з із здобувачами Сніжана Мурзак зазначила, що прийняла участь у стажуванні в готелі Німеччини. За її словами про такі можливості повідомляють викладачі, куратори, є інформація на дошці оголошень, потім здобувачі звертаються в міжнародний відділ, де отримують підтримку та консультації. По поверненню здобувач має надати звіт про проходження практики. Єлизавета Шпак повідомила, що проводиться презентація програм стажування, де можна обрати те, що цікавить, та звернутися у міжнародний відділ. Директор центру міжнародної освіти та співпраці Василь Андрусак зазначив, що проводяться збори першого курсу для того, щоб повідомити про роботу центру, грантові проєкти та можливості стажування. Також Василь Андрусак повідомив про стажування викладачів Раїси Кожухівської та Діани Нагернюк в Академії ім. Якуба Спарадижа у Гожуві Велькопольському (Польща) в рамках програми Еразмус+. Здобувачі та НПП мають доступ до реферативних баз даних Scopus та Web of Science. Виходячи з цього, навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною є участь випускової кафедри в міжнародних грантових проєктах Еразмус+. Позитивною практикою є надання можливостей міжнародного стажування для здобувачів ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відділ моніторингу якості освіти аналізує результати опитування та надає для ознайомлення узагальнений звіт, що не дає можливості зрозуміти ситуацію за конкретними ОП та розробити заходи реагування на виявлені недоліки, а також врахувати пропозиції, що можуть бути подані в частині відкритих питань. Рекомендовано: унормувати процедуру аналізу, обробки та доведення результатів опитування здобувачів та інших стейкхолдерів за кожною ОП, починаючи з опитувань, що заплановані на 2023/2024 н.р. Силабуси та робочі програми не містять критеріїв оцінювання, не зрозуміло, за які види робіт можна отримати бали. Розподіл балів подається в таблиці, з якої видно тільки скільки балів відводиться на кожну тему. Рекомендовано: розробити критерії оцінювання за кожною ОК за кожним видом робіт, що оцінюється, при оновленні робочих програм на 2024/2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ дійшла до висновку, що форми та методи навчання і викладання на ОП “Туризм” сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН, повністю відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Здобувачам ОП своєчасно надається повна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН за кожною ОК. ЗВО використовує сучасні практики під час розробки та вдосконалення ОП, проводяться опитування стейкхолдерів, однак, результати подаються в узагальненому вигляді, що для конкретної ОП не є інформативним. Викладання і навчання за ОП відбувається з урахуванням результатів міжнародних стажувань і сучасних практик у галузі туризму. ОП “Туризм” має повний рівень відповідності за підкритеріями 4.1, 4.3-4.5 та часткову відповідність за підкритерієм 4.2. ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за більшістю підкритеріями, тому відповідає рівню В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відділ моніторингу якості освіти Уманського НУС (<https://mon.udau.edu.ua/>) здійснює контроль якості виконання внутрішніх Положень закладу вищої освіти. Перевірка досягнень програмних результатів навчання регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg>), Положенням про академічну успішність в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/ze58>), Положенням про порядок проведення моніторингу та контролю якості освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/НОМ6>), Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/85IT>), Положенням про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів в УНУС освіти із застосуванням дистанційних технологій в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/BWV3>). Контрольними заходами для перевірки рівня досягнення ПРН є: поточний (модульний), підсумковий контроль (ПМК, ПК) та підсумкова атестація (ПА). ПМК включає: опитування вивченого матеріалу; письмовий експрес-контроль; виступи здобувачів при обговоренні теоретичних питань; тестування; захист звітів з практики тощо. Максимальний результат ПМК 100 балів і він є основою для отримання заліку з дисципліни. ПК проводиться в усній або письмовій формі (тестування, розв'язання практичних та ситуаційних завдань тощо). Контроль рівня засвоєння знань та вмінь студента з дисципліни, для якої навчальним планом передбачено екзамен, на ПМК виділяється 70 балів, на ПК – 30. ПА здійснюється атестаційний екзамен за фахом та публічний захист кваліфікаційної роботи. От же форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, що дозволяє встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту ОП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти відображено в силабусах з навчальних дисциплін, які розміщені на сайті (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/studentu/bakalavr-242-turizm.html>) кафедри туризму та готельно-ресторанної справи. В системі управління навчанням LMS MOODLE надані робочі програми, методичні рекомендації до практичних, курсових та самостійних робіт дисциплін ОП (<https://moodle.udau.edu.ua>). Зазначені форми атестації здобувачів відповідають вимогам стандарту вищої освіти. Інформація стосовно чіткості та зрозумілості форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти постійно контролюється відділом моніторингу якості освіти УНУС. Моніторинг здійснюється шляхом онлайн анкетування на сайті УНУС у розділі «Анкета для здобувачів вищої освіти» (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-studentiv.html>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Атестація здобувачів вищої освіти за ОПП «Туризм» проводиться згідно вимог Стандарту, який передбачає складання атестаційного екзамену за фахом та публічний захист кваліфікаційної роботи. Атестаційний екзамен за фахом проводиться у формі тестового контролю із використанням системи електронного модульного середовища освітнього процесу УНУС на платформі дистанційної освіти Moodle (LMS) (<https://moodle.udau.edu.ua>). Атестаційний екзамен дає змогу перевірити досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та ОПП підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання зі спеціальності 242 «Туризм». Підготовка та захист кваліфікаційної роботи дає змогу засвідчити рівень опанування здобувачем вищої освіти загальних й спеціальних (фахових) компетентностей та володіння програмними результатами навчання, необхідними для аналізу туристичного ринку, розв'язання практичних завдань, пов'язаних з організацією туристичних подорожей та веденням підприємницької діяльності в сфері туризму, зокрема сільського (зеленого) туризму. Порядок написання та захисту кваліфікаційної роботи регламентується Положенням про дипломне проектування в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Atoj>). Порядок проведення підсумкової атестації здійснюється згідно Положення про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів в УНУС освіти із застосуванням дистанційних технологій в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/BWV3>). Відділом моніторингу якості освіти Уманського НУС постійно здійснюється перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат за допомогою офіційної системи «Unichек». Дипломні роботи бакалавр туризм 2023 розміщені на сайті Університету (<https://mon.udau.edu.ua/ua/diplomi.html>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності УНУС визначено чіткі і зрозумілі та регулюються такими нормативними документами: «Кодексом академічної доброчесності Уманського НУС» (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>), Положенням про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів в УНУС освіти із застосуванням дистанційних технологій в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/BWV3>). Здобувачами вищої освіти застосовуються безкоштовні онлайн-сервіси для самоперевірки на плагіат. Відповідно до вимог Положення про апеляцію щодо семестрової оцінки здобувачів вищої освіти чітко прописаний Алгоритмом проведення апеляції оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю. Положення (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/polozhennya-pro-apeluyacu.pdf>). Під час спілкування з НПП та здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що фактів порушення академічної доброчесності на даній ОП виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

За критерієм 5 сильних сторін не встановлено, виконані основні норми для сучасного ЗВО щодо оцінювання здобувачів вищої освіти та забезпечення академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутні критерії оцінювання за ОК. Рекомендація: оприлюднити критерії оцінювання за кожною ОК. Розробити план впровадження електронного журналу на 2024/2025 н.р. на платформі Moodle для здобувачів вищої освіти, для

створення прозорого оцінювання до початку 2024-2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контролю в рамках ОП є чіткими та зрозумілими, відображені у навчально-методичному забезпеченні. Здобувачі вищої освіти заздалегідь проінформовані викладачами щодо процедури використання форм та методів контролю. Політика щодо академічної доброчесності реалізується належним чином: здійснюється постійний контроль за дотриманням вимог положень «Кодексу академічної доброчесності». ОП має повний рівень відповідності за підкритеріями 5.2-5.4, часткову відповідність за підкритерієм 5.1. Зважаючи на наведені сильні сторони і не вирішальне значення слабких сторін, ОП «Туризм» відповідає рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз відомостей про самооцінювання ОП, інформації про відповідність НПП Ліцензійним умовам, а саме: відповідність опублікованих статей дисциплінам, які викладаються, навчальних посібників, сертифікатів про підвищення кваліфікації за останні 5 років, результатів опитування здобувачів за ОП, а також інтерв'ювання НПП, що працюють за ОП, дозволяє ЕГ констатувати високий рівень академічної та професійної кваліфікації НПП, залучених до викладання ОК ОП «Туризм». У звіті про самооцінювання (таблиця 2 Зведена інформація про викладачів ОП), на сайті кафедри туризму та готельно-ресторанної справи наведено відомості, які переконують, що НПП є кваліфікованим для досягнення цілей ЗВО та ОП (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-sprivrobitniki.html>). НПП, які викладають на ОП «Туризм», відповідно до кваліфікаційних вимог п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, мають: вищу освіту, достатній перелік публікацій, які збігаються з професійними інтересами викладачів кафедри; регулярно підвищують власну майстерність шляхом участі у стажуваннях в інших ЗВО України та за кордоном, підприємствах та організаціях сфери туризму; беруть активну участь в роботі громадських організацій по туризму, про що свідчать сертифікати, отримані за результатами підвищення кваліфікації. 7 з 10-ти НПП випускової кафедри мають фахову вищу освіту за спеціальністю «Туризм» або «Готельно-ресторанна справа». НПП проводять необхідну роботу з навчально-методичного забезпечення навчального процесу, є авторські сторінки НПП у пошуковій системі Google Scholar та засвідчено наявність профільних наукових публікацій, зокрема й у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Всі НПП мають наукові ступені та вчені звання. ЕГ відзначила, що гарант ОП Кожухівська Р.Б. захистила кандидатську дисертацію, тематика якої пов'язана з туризмом. ЕГ відзначила, що всі НПП ОП беруть участь у НДР та входять до складу професійних об'єднань. Зав. каф. проф. Транченко Л.В., доценти Коваленко Л.Г., Нагернюк Д.В., Непочатенко В.О., Малюга Л.М., Терещук Н.В. - члени Громадської спілки «Асоціація індустрії гостинності України»; гарант ОП Кожухівська Р.Б., доц. Саковська О.М. - ГС «Національна туристична організація України»; проф. Транченко Л.В., проф. Петренко Н.О. – української ресторанної асоціації; Кожухівська Р.Б., Саковська О.М. - ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні». Викладачі УНУС розробили повне методичне забезпечення всіх дисциплін, підготовки курсових та кваліфікаційних дипломних робіт за навчальним планом підготовки 242 «Туризм» (силабуси та опорні конспекти з дисципліни (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/fakultet-menedzhmentu/op-turizm-bakalavr.html>), із зазначенням компетентностей, які формуються після вивчення дисципліни та результатів навчання. Перелік наукових публікацій та інших активностей викладачів кафедри та гаранта ОП переконують про туристологічне спрямування наукових здобутків.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір НПП в УНУС відбувається відповідно до Положення про порядок проведення конкурсного відбору (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/mp30>). Під час зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО проректор з науково-педагогічної роботи д.е.н., проф. Мальований М.І. повідомив про процедуру конкурсного добору викладачів та ЕГ впевнилася у неупередженому ставленні до кандидатів на зайняття вакантних посад НПП. Процедура конкурсного відбору зрозуміла й чітка, рішення конкурсною комісією приймаються колегіально, рішення об'єктивні та обґрунтовані. В Додатку 1 Положення детально описані вимоги до всіх посад (зав. кафедри, професора, доцента, старшого викладача, асистента) та умови участі в конкурсі. Оголошення конкурсу проходить публічно. Вимоги конкурсного відбору регламентуються Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-

педагогічних працівників УНУС <https://www.udau.edu.ua/ua/file/tTzi>. Необхідний рівень професіоналізму претендентів на посади перевіряється шляхом: подання документів про освіту; перевірки відповідності вищої освіти профілю кафедри та галузі знань; наявності та рівня наукового ступеня; наявності й рівня вченого звання; загальної кількості наукових публікацій у фахових виданнях із відповідної галузі науки та у виданнях із індексом цитування; опублікованих навчально-методичних видань (за профілем кафедри та галузі знань); документів, які засвідчують підвищення кваліфікації за останні 5 років.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

УНУС активно залучає роботодавців та зовнішніх стейкхолдерів до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема до участі в семінарах, круглих столах, гостьових лекціях та під час проходження практики на підставі угод про співпрацю. До розробки та перегляду ОПП, вдосконалення ОК були залучені: Попелюх Н. В. (директор ТРК «Козацька долина»), Гекалюк Л. Ю. (начальник відділу туризму Уманської міської ради), Утяніна І. П. (керівник етносадиби «Лялькова хата»), які на зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами підтвердили залученість до процесів удосконалення ОП. Інші присутні на зустрічі стейкхолдери засвідчили широкий діапазон співпраці УНУС та їх установ: Шпанко К. В. (директор ТА «Поїхали з нами»), Середя О. Г. (директор ТА «ТУІ»), Давидюк В. М. (директор державного історико-архітектурного заповідника «Стара Умань»), Чабанюк В. В. (директор Державного історико-культурного заповідника «Трипільська культура»), Никитюк Г. В. (організатор екскурсій Національного дендрологічного парку «Софіївка»). На ОП «Туризм» було надано позитивні відгуки зовнішніх стейкхолдерів: Чернецька О.Б. (директор ТА «Мережа магазинів Горящих путівок»), Діденко С. О. (директор ТА «Поїхали з нами» Умань), Кочерган А. Т. (керівник ТА «Вінтур плюс»), Бідна Ж.М. (директор ПП «Джей Бі Тревел»), Миклашук І. (Уманська районна державна адміністрація) (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/studentu/osvitni-programi-2021-2022.html>). Стейкхолдери залучаються до проведення практик. Для цього кафедрою укладено договори про співпрацю, зокрема з ТРК «Козацька долина», ТА «Пальма», ТА «Поїхали з нами», ТА «Вінтур плюс», які були продемонстровані ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази. Про співпрацю щодо виробничої практики підтвердили на зустрічі зі стейкхолдерами Попелюх Н. В., Утяніна І. П., А Никитюк Г. В. зокрема акцентувала увагу на безпосередній залученості дендропарку «Софіївка» в реалізації практичної складової забезпечення освітнього процесу за ОП «Туризм».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

УНУС залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1.html>). На ОП «Туризм» за участі роботодавців були: - проведені лекції іноземних викладачів-практиків: Й. Купчик – д-р кафедри організації та обслуговування відпочинку та туризму Академії ім. Якуба з Парадижа (Польща); М. Реймана «Кластери в СЗТ», Таллінський ун-т (Естонія). Такі заходи висвітлюються на сайті кафедри (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1/vidkrita-lekciya-klasteri-v-silskomuzelenomu-turizmi.html>). - проведені гостьові лекції та виїзні практичні заняття за темами ОК: «Організація підприємницької діяльності: шлях від студента до керівника» – доповідач Дзюбенко А. (Канада); бінарна лекція М. Яркіо з дисципліни «Інформаційні технології в туристичній індустрії»; онлайн курс «Google для туризму: розвиток бізнесу онлайн» від ДАРТУ; тренінг «Soft та Hard виконання задач», спікер О. Гліжинська (ВІ «Активна Громада»); Всеукр. круглий стіл «Воєнний стан в Україні: наслідки для сфери гостинності» – ЧТЕІ ДТЕУ; Міжнародний турфорум «Туризм в Україні: виклики та відновлення» організований КНЕУ ім. Вадима Гетьмана за сприяння ДАРТУ та ін. <https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1/mizhnarodnij-turistichnij-forum-turizm-v-ukraini-vikliki-ta-vidnovlennya.html>. Присутня на зустрічі зі стейкхолдерами І. Утяніна, власниця етносадиби «Лялькова хата», підтвердила свою участь у організації та проведенні майстер-класів для здобувачів ОП. За даними опитування, що проводилося відділом моніторингу якості освіти УНУС, 83% здобувачів задоволені рівнем залучення запрошених професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців до освітнього процесу.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Вивчення матеріалів, опублікованих на сайті кафедри, звіту самооцінювання, а також спілкування ЕГ з керівництвом УНУС та НПП дозволяє зробити висновки про напрями розвитку професійної майстерності викладачів, зокрема підвищення кваліфікації та стажування, яке відбувається згідно Положення про підвищення кваліфікації НПП в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/pMTU>) і відображено у Порядку визнання результатів підвищення кваліфікації НПП УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/xM9f>). Відділом моніторингу якості освіти УНУС щороку формується план підвищення кваліфікації НПП (<https://mon.udau.edu.ua/ua/vikladachu/plan-pidvishhennya-kvalifikacii.html>) та план заходів сприяння розвитку викладацької майстерності (<https://mon.udau.edu.ua/ua/vikladachu/plan-zahodiv-spriyannya-rozvitku-vikladackoi-majsternosti-npp-umanskogo-nus.html>). Систематично проводяться наукові семінари, вебінари та тренінги для НПП (<https://mon.udau.edu.ua/ua/novini.html>). На сайті відділу моніторингу якості освіти УНУС постійно оновлюється інформація про програми підвищення кваліфікації та стажування НПП (<https://mon.udau.edu.ua/ua/vikladachu.html>). Усі НПП випускової кафедри проходили стажування в інших ЗВО

України, більшість НПП пройшли закордонні стажування, у тому числі за програмами ERASMUS+ (Транченко Л.В., Петренко Н.О., Тимчук С.В., Кожухівська Р.Б., Нагернюк Д.В.), а також проходили онлайн-курси, що підтверджено сертифікатами (Нагернюк Д.В., Непочатенко В.О., Саковська О.М., Малюга Л.М.). На зустрічі ЕГ з адміністрацією та НПП підтверджено, що ЗВО сприяє професійному розвитку НПП через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності регламентується Статутом (Р. 7; <https://www.udau.edu.ua/ua/file/61C3>), Колективним договором між трудовим колективом та адміністрацією УНУС на 2023-2025 рр. <https://www.udau.edu.ua/ua/file/O2zP>, Положенням про надання щорічної грошової винагороди НПП УНУС за сумлінну працю, зразкове виконання посадових обов'язків <https://www.udau.edu.ua/ua/file/LH2g>, Положенням про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС <https://www.udau.edu.ua/ua/file/B48W>. Рейтингові показники переглядаються щороку. НПП преміюються за публікування монографій, навчальних посібників, статей у виданнях, що цитуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science. В УНУС запроваджена внутрішня модель диференційованої оплати праці залежно від результатів роботи, спрямована на посилення ефективності та продуктивності праці працівників Університету та збільшення їх мотивації до покращення професійного рівня, що регулюється Положенням про внутрішню модель диференційованої оплати праці в УНУС <https://www.udau.edu.ua/ua/file/rPUy>. Використовуються і нематеріальні форми заохочення: грамоти та відзнаки <https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1/viznachenno-peremozhciv-rejtingu-na-fakulteti-menedzhmentu.html>. На зустрічі з ЕГ викладачі підтвердили факти преміювання за результатами рейтингу та навели приклади морального заохочення керівництвом викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП має високий професійно-науковий рівень. Колектив випускової кафедри формують 2 професори (доктори економічних наук), 8 доцентів (кандидатів економічних наук). 7 з 10-ти НПП випускової кафедри мають фахову вищу освіту за спеціальністю «Туризм» або «Готельно-ресторанна справа». Усі представники НПП мають 5 та більше пунктів відповідності пункту 38 Ліцензійних вимог. До розробки, перегляду та забезпечення діяльності ОП активно залучаються представники від роботодавців. В УНУС розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему матеріального та морального заохочення НПП (рейтингова система, преміювання за наукові здобутки), що стимулює викладачів до самовдосконалення та підвищення майстерності у викладанні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відсутня практика залучення стейкхолдерів до участі у підсумковій атестації здобувачів освіти. Рекомендації: випусковій кафедрі залучати до складу екзаменаційних комісій з підсумкової атестації здобувачів освіти професіоналів-практиків та розширити партнерські зв'язки з підприємствами сфери туризму щодо укладання договорів про співпрацю на 2024-2025 н.р. Незначний відсоток викладачів має сертифікат з англійської мови рівня B2. Рекомендації: розглянути можливість стимулювати НПП до удосконалення мовно-комунікаційних компетентностей, зокрема для отримання сертифікату рівня B2 та поширення практики викладання окремих тем з дисциплін за ОП іноземною мовою упродовж 2024-2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Якісний склад НПП, задіяних в ОП «Туризм», відповідає належному рівню академічної та професійної кваліфікації, беззаперечним є високий рівень залученості роботодавців до освітнього процесу, система професійного розвитку забезпечує досягнення цілей та ПРН. ОП має повну відповідність за підкритеріями 6.1-6.2, 6.4-6.6; часткову відповідність за підкритерієм 6.3, що підтверджує загалом відповідність критерію 6 рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

До матеріально-технічних ресурсів ЗВО належать: навчальні корпуси, бібліотека, навчальні аудиторії, технічне обладнання, лабораторії, пункт харчування, гуртожитки. Під час демонстрації матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчилась у наявності кабінету туризму, навчально-наукової лабораторії сільського зеленого туризму, спеціалізованих кабінетів готельної і ресторанної справи, лабораторій організації готельного та ресторанного обслуговування, барної справи <https://tourism.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/materialno-tehnichna-baza.html>. Для реалізації освітнього процесу за ОПП Туризм використовується три навчальні аудиторії, які обладнані комп'ютерним забезпеченням. У ЗВО функціонує ліцензована платформа дистанційного навчання MOODLE, «АСУ навчальним закладом», використовується програмне забезпечення із відкритими ліцензіями Servio HMS, програми CRM Travels та IT-Tour. Укладено договір між ЗВО та надавачем послуг програмного продукту «Expert Solution» про безоплатне користування терміном на 5 років, який був продемонстрований ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази. Бібліотека (<https://library.udau.edu.ua>) забезпечує інформаційну підтримку НПП та здобувачів ОП (4 читальних зали, 4 абонементи, бібліотечні фонди (понад 255 тисяч видань), електронний каталог. Студенти ОП забезпечені фаховими виданнями, про що під час демонстрування матеріально-технічної бази зазначила заступниця директора бібліотеки Олейніченко Н. У бібліотеці обладнано простір для самостійної роботи, відпочинку та ворк-шопів, де відбуваються заходи студентського самоврядування, в чому переконалася ЕГ під час транслявання. Здобувачі ОП забезпечені наявною необхідною соціально-побутовою інфраструктурою: гуртожитки; спортивні споруди; пункт харчування; медпункт. Наявні матеріально-технічні ресурси дають змогу повністю задовольнити потреби ОПП, створювати і враховувати індивідуальні траєкторії навчання здобувачів вищої освіти, що підтверджується опитуванням (78% студентів задоволені якістю і доступністю підручників, методичних вказівок, лекцій, інформаційним та комп'ютерним забезпеченням освітнього процесу) та було засвідчено під час зустрічі ЕГ зі здобувачами ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує безоплатний доступ НПП та ЗО до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Аргументація: наявність в навчальних корпусах та гуртожитках безоплатного Wi-Fi покриття; електронний каталог наукової бібліотеки. Пропонуються наукові та освітні ресурси відкритого доступу з повнотекстовими базами даних документів для наукових досліджень, викладання та навчання. Бібліотека надає широкий спектр послуг для отримання НПП та ЗО необхідної літератури. Доступ до спеціалізованих лабораторій та комп'ютерного забезпечення для всіх учасників освітнього процесу ОП вільний. Позитивною практикою ЕГ відзначає функціонування наукового гуртка «Туристична та готельно-ресторанна індустрія України: етапи становлення, функціонування та шляхи розвитку» (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovi-gurtki.html>). Під час зустрічі з ЗО та представниками студентського самоврядування ЕГ встановлено, що доступ здобувачів до інфраструктури університету та інформаційних ресурсів в межах ОП вільний та безоплатний. Потреби й інтереси здобувачів вивчаються відділом моніторингу якості освіти УНУС шляхом анкетування, згідно якого 94% здобувачів ВО за даною ОПП задоволені освітнім середовищем, створеним в УНУС <https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-studentiv.html>. На запит ЕГ було відкрито доступ до запитань анкети.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Відповідно нормативних вимог створено безпечні умови для навчання та праці. З метою забезпечення безпечних умов освітнього середовища, життя та здоров'я здобувачів вищої освіти в УНУС функціонує служба охорони, адміністративно-господарська частина, працює медичний працівник. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчились в наявності облаштованого укриття. Запроваджено Алгоритм дій за сигналами оповіщення, який був наданий гарантом ОП на запит ЕГ. Навчальні корпуси обладнані камерами відеоспостереження, пандусами, табличками з крапковим шрифтом Брайля, вогнегасниками. Питання безпеки освітнього середовища розглядається кураторами академічних груп та доводиться до відома здобувачів відповідно до планів виховної роботи. Функціонує психологічна служба «Довіра» <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>, практичний психолог Мазуренко В. під час зустрічі ЕГ з допоміжними структурними підрозділами зазначила форми та напрями психологічної підтримки. Здобувачі ОП забезпечені житлом в гуртожитках. ЕГ вивчила додаткові докази, надані гарантом, відповіді ЗО та керівників структурних підрозділів, що відповідають за реалізацію опитувань. Пропагується політика врахування потреб та інтересів ЗО щодо безпечності освітнього середовища: анкетування здобувачів підтверджує його достатній рівень: допомога психолога – 44%, безпечні умови проживання – 39%, медичне обслуговування – 33%, захист від дискримінації та корупції – 22%, захист від сексуального домагання – 6%, наявність укриття – 17%. Результати опитувань оприлюднюються на сайті ЗВО (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/vitannya1/akreditaciya.html>), обговорюються на засіданнях ВР факультету та випускової кафедри.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Надання освітньої підтримки здобувачам вищої освіти забезпечується в процесі організації освітнього процесу, що визначено Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg>). До надання інформаційної підтримки та консультування здобувачів ВО за ОП «Туризм» долучені всі структурні підрозділи ЗВО. Інформаційна підтримка здійснюється завдяки доступу до відкритих інформаційних ресурсів на сайті ЗВО. Освітню підтримку забезпечують: випускова кафедра, гарант ОП, члени групи забезпечення спеціальності 242, стейкхолдери, які забезпечують питання щодо освітнього процесу. Організаційна підтримка здійснюється деканом факультету, співробітниками деканату, представниками студентського самоврядування (<https://www.udau.edu.ua/ua/activities/studentske-samovryaduvannya/>), працівниками структурних підрозділів УНУС. Система інформаційної підтримки враховує відкритість доступу здобувачів вищої освіти до регламентуючої інформації про студентське містечко та гуртожитки, харчування, можливостей для студентів з особливими потребами, медичне забезпечення <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/sfera-obslugovuvannya>, умови для навчання, міжнародні програми практики (стажування), курси вивчення мов <https://foreign.udau.edu.ua/>, умови для занять спортом і дозвілля, організація науково-дослідної діяльності <https://science.udau.edu.ua>, забезпечення навчально-інформаційними <https://moodle.udau.edu.ua> і науковими <https://library.udau.edu.ua> матеріалами, електронним розкладом, який інтегрований у систему АСУ УНУС. На резервній зустрічі ЕГ було продемонстровано можливості системи АСУ гарантом ОП Раїсою Кожухівською та здобувачем освіти Євгеном Ключевим. Соціальні підтримка забезпечується шляхом проектування індивідуальної освітньої траєкторії, організації зручного дистанційного навчання на базі платформи MOODLE, підтримкою першокурсників ЗО, зокрема й інформаційними матеріалами. ЕГ відзначила як позитивну практику наявність в ЗВО «Путівника для першокурсників» (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/putivnik-dlya-pershokursnikiv-umanskogo-nus.html>). Формами соціальної підтримки є: виплати соціальних стипендій, пільгові путівки на лікування, медичне обстеження, безоплатні квитки на культурні та просвітницькі заходи. Особлива увага приділяється підтримці сиріт, студентам із особливими потребами, здобувачам, які мають дітей або тим, які потрапили у складні життєві ситуації. За результатами анкетування 50% респондентів відзначили створені умови для осіб з особливими освітніми потребами, 33% – відповіли, що забезпечується допомога у працевлаштуванні, 22% – відзначили надання допомоги у скрутному становищі, 22% – існує скринька довіри (<https://tourism.udau.edu.ua/assets/files/anketuvannya/monitoring-osinyuvannya-yakosti-inyuvannya-yakosti-osvitnogo-zdobuvachami-vo-or-bakalavr-242-turizm-2023-2024-n.r..pdf>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ВО створює достатні умови для реалізації прав на освіту осіб з особливими потребами, що передбачені Порядком супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам студентства в УНУС <https://www.udau.edu.ua/ua/file/7C3T>. Інфраструктура навчальних корпусів пристосована для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами: вхід у навчальні корпуси (№1, №4, №5, №7), спортивний комплекс обладнано пандусами, у гуртожитках №4, №6 функціонують ліфти. Інші навчальні корпуси та гуртожитки є частково пристосовані для осіб з особливими потребами (обладнані сходами та широкими дверима). Входи та виходи в приміщеннях, напрями руху сходами обладнані табличками з крапковим шрифтом Брайля. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчилась у створенні інклюзивних умов організації освітнього процесу за ОП. Доступності освітніх послуг за ОП «Туризм» сприяє платформа дистанційного навчання MOODLE, де розміщені навчальні та методичні матеріали за ОК. Для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами забезпечено можливість навчання за індивідуальним графіком та дистанційно.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО пропагується політика і процедури запобігання й вирішення конфліктних ситуацій, що забезпечується Положенням про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в УНУС <https://www.udau.edu.ua/ua/file/HrJo>. В УНУС діє Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією, який згідно Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в УНУС, отримує і розглядає відповідні скарги. З метою запобігання випадків булінгу в УНУС створено комісію з питань запобігання булінгу <https://www.udau.edu.ua/ua/file/qoR9>. В УНУС затверджено Антикорупційну програму <https://www.udau.edu.ua/ua/file/PK23>, дотримання заходів якої контролює уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції, коло обов'язків якої визначається Положенням <https://www.udau.edu.ua/ua/file/u2ZD>. Працює «Антикорупційна лінія» та «Скринька довіри» куди можна повідомити інформацію про факти сексуального домагання, дискримінації, булінгу, корупції тощо. Сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв'язанню етичних конфліктів між членами університетської спільноти здійснює Комісія з питань етики та академічної доброчесності Уманського НУС <https://www.udau.edu.ua/ua/file/L597>, до складу якої входить Голова

Ради студентського самоврядування. Робота Комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету. Доступність політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій реалізується шляхом вільного доступу учасників освітнього процесу до нормативної бази УНУС <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>. На зустрічі ЕГ зі здобувачами ОП та НПП зазначено, що конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією на ОП «Туризм» не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Впровадження програмного комплексу «Автоматизована система управління навчальним закладом» для забезпечення управління ЗВО в єдиному інформаційному середовищі, що інтегрується з платформою дистанційного навчання Moodle; можливість безоплатного користування програмним продуктом «Expert Solution» упродовж 5 років відповідно до угоди. Позитивними практиками є: функціонування служби «Довіра» з діючим практичним психологом; створення умови для реалізації прав на освіту осіб з особливими потребами (пандуси, таблички з крапковим шрифтом Брайля).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатнє забезпечення освітнього процесу ліцензованими програмними продуктами. Рекомендації: розглянути можливості придбання та застосування сучасних професійно-орієнтованих ліцензійних програмних продуктів упродовж 2024-2025 навчального року.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Проведений аналіз наданих документів та зустрічі зі здобувачами та НПП дали можливість встановити, що стан матеріально-технічної бази та освітнє середовище в цілому забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. ЕГ виокремила позитивні практики та сильні сторони за цим критерієм та вказала рекомендації щодо усунення незначних недоліків. ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 7.3-7.6. Певні неузгодженості наявні за підкритеріями 7.1-7.2, що пояснюється недостатнім забезпеченням ліцензованими програмами. Виділені сильні сторони та висловлені зауваження дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП «Туризм» рівню В за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО послідовно дотримується визначених норм, процедур розроблення, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду ОП відповідно до Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС <https://www.udau.edu.ua/ua/file/vwXN>, Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС <https://www.udau.edu.ua/ua/file/НОМ6>. До вищевказаних процедур залучається проектна група, куди входять представники НПП, які працюють в УНУС за основним місцем роботи, мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і відповідають іншим вимогам Ліцензійних умов; зовнішній стейкхолдер (Попелюх Н.В.) та представник здобувачів ОП «Туризм» (Мельник Н.І.). Під час спілкування з фокус-групами з'ясовано, що моніторинг ОП здійснюється 1 раз на рік з метою встановлення її відповідності сучасним вимогам щодо якості вищої освіти, ринку праці, законодавства, стейкхолдерів. Відповідно до цього приймається рішення щодо змін в ОП. У 2022 р. та 2023 р. відбувся активний процес перегляду та обговорення ОП. Останні зміни в ОП здійснено у 2023 р., за результатами проведеного моніторингу. Оновлена ОП введена в дію Наказом 01-16/7/од від 31 травня 2023 р. (<https://tourism.udau.edu.ua/assets/files/osvitni-programi/osvitni-programi-2023/opp-bakalavrturizm-2023.pdf>) й впроваджена у навчальний процес з 1 вересня 2023 р. В лютому 2024 р. оголошено процедуру перегляду ОП «Туризм», проект якої доступний на сайті ЗВО у вкладці Відділу моніторингу якості освіти за покликанням <https://mon.udau.edu.ua/ua/obgovorennya-osvitnih-program.html?pr=cbbdf84fe0a6993f5d1ed13150ebf245> з можливістю подання пропозицій змін до ОП у електронній формі. Водночас ЕГ рекомендує активніше залучати до опитування стосовно обговорення якості ОП і роботи проектної групи щодо

удосконалення ОП та ОК випускників з метою отримання зворотного зв'язку. Внесення змін до змісту ОП (уточнення освітніх компонентів, структурно-логічної схеми навчання, форм контролю) відбувається за поданням робочої групи з залученням здобувачів та стейкхолдерів. Рішення ухвалюється протоколом кафедри та затверджується Вченою радою УНУС. На запит ЕГ були надані протоколи засідань робочої групи ОПП «Туризм», де зафіксовані пропозиції та прийняті рішення. Факти підтвердження регулярності співпраці підрозділів, які відповідають за якість ОП, ЕГ отримала на зустрічах з НПП, стейкхолдерами, працівниками структурних підрозділів УНУС. В цілому, ЕГ зазначає, що ЗВО забезпечено публічністю інформації про ОП, результати розміщено на сайті ЗВО та кафедри (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/studentu/osvitni-programi-2021-2022.html>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зустрічі ЕГ з ЗО, представниками студентського самоврядування, ознайомлення з результатами анкетувань ЗВО (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvannyu.html>), вивчення протоколів проєктної групи, які були надані на запит ЕГ, засвідчують, що студенти на регулярній основі залучені до процесу оновлення ОП, мають можливість вносити свої пропозиції щодо її перегляду, долучені до процесу моніторингу якості реалізації ОП. Всі опитування ЗО здійснюються у гугл-формах, аналізуються на засіданнях вченої ради факультету та кафедрах, що відображено в протоколах, які ЕГ отримала на запит. Здобувачка ОП Мельник Н.І. у складі робочої групи з розробки ОП 2022 та 2023 рр. була присутньою на засіданнях робочої групи, що засвідчено у протоколах, наданих на запит ЕГ. Лагутіна О.С. запропонувала запровадити дисципліну «Основи наукових досліджень» та поглибити викладання ОК «Іноземна мова» збільшенням кількості кредитів (Протокол № 2 від 22.02.2019 р.). Кругляк О.О. запропонував змінити ОК «Статистика» на ОК «Статистика підприємств сфери обслуговування» (Протокол №3 від 19.02.2020 р.). Нижник С.Р. запропонувала змінити ОК «Статистика підприємств сфери обслуговування» та її структурне наповнення на ОК «Статистика в туризмі» та висловила потребу у вивченні дисципліни «Друга іноземна мова» (Протокол №4 від 15.02.2021 р.). Мельник Н.І. запропонувала розширити базу практичної підготовки здобувачів освіти (Протокол №5 від 17.02.2022 р.). Максименюк В. запропонувала збільшити кредити на вивчення ОК «Основи туристознавства» (Протокол №7 від 24.02.2023 р.). Мельник Н.І. запропонувала розширити перелік вибіркового ОК (Протокол №9 від 22.02.2024 р.). За результатами обговорень засідань робочої групи пропозиції здобувачів освіти були враховані в оновлених ОПП. На зустрічі ЕГ зі ЗО Мельник Н.І. та Максименюк В. підтвердили факт залученості до процесів обговорення ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час онлайн-зустрічі зі стейкхолдерами ЕГ відзначила тісну співпрацю ЗВО з керівництвом туристично-розважального комплексу «Козацька долина», етносадиби «Лялькова хата», Державного історико-архітектурного заповідника «Стара Умань», Державного історико-культурного заповідника «Трипільська культура», Національного дендрологічного парку «Софіївка», відділом туризму Уманської міської ради, туристичних агенцій «Поїхали з нами» та «TUI». Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП: за пропозицією Попелюх Н. до ОПП було включено ОК «Стандартизація і сертифікація сфери обслуговування» (Протокол № 3 від 19.02.2020 р.); начальницею відділу туризму Уманської міської ради Гекалюк Л.Ю. було запропоновано ОК «Управління регіональним розвитком туризму» (Протокол № 3 від 19.02.2020 р.); директором ТА «Джей Бі Тревел» Бідною Ж. та директоркою ТА «Поїхали з нами» м. Умань Діденко С. було запропоновано до вивчення ОК «Безпека туризму» (Протокол № 4 від 15.02.2021 р.). Роботодавці надали відгуки на ОП: директорка ТРК «Козацька долина» Н. Попелюх, керівниця етносадиби «Лялькова хата» І. Утяніна, директор ТА «Поїхали з нами» м. Умань С. Діденко, директор ГРК «Арагві» С. Завідний, директор ПП «Джей Бі Тревел» Ж. Бідна, керівник ТА «Вінтур плюс» Т. Кочерган. ЗВО вивчає думку стейкхолдерів через різні форми зворотного зв'язку, анкетування (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-robotodavciv.html>), обговорення змін до ОП на засіданнях проєктної групи. Залучення до процедури обговорення ОП підтвердили на зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами Попелюх Н.В., Паламарчук С., Шпанко К.В.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ встановлено, що в ЗВО існує практика збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Створена громадська організація «Асоціація випускників та друзів Уманського НУС» <https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/asocziacziya-vipusknikiv-ta-druziv-umanskogo-nus>, серед завдань якої - ведення інформаційної бази даних випускників, забезпечення зв'язку з випускниками, сприяння їх професійному зростанню та досягненню університетом європейських стандартів освіти. Функціонує електронний інформаційний ресурс «УНУС очима випускників» <https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/unus-ochima-vipusknikiv/>, де шляхом анкетування збирається інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій їх працевлаштування. Анкетування випускників проводиться також Відділом моніторингу якості освіти УНУС <https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-vipusknikiv.html>; <https://mon.udau.edu.ua/assets/files/anketi/2023-2024->

n.r/zvit_po_anketuvannyu_vipusknikiv_unus_2024.pdf. Інформація щодо побудови кар'єри та працевлаштування випускників поповнюється завдяки щорічному традиційному проведенню зустрічі випускників Університету <https://www.udau.edu.ua/ua/events/tradicijna-zustrich-vipusknikiv-umanskogo-nus-poperednih-rokiv.html>; <https://www.udau.edu.ua/ua/news/kriz-alei-chasu-neformalna-zustrich-vipusknikiv-umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva.html>. На сайті випускової кафедри можна ознайомитися з відгуками випускників та інформацією про кар'єрний шлях та траєкторію подальшого працевлаштування <https://tourism.udau.edu.ua/ua/abiturientu/vidguki-vipusknikivi.html>. Кафедра підтримує контакт з випускниками зазначеної ОП, відстежує їх кар'єрний шлях, використовує їх досвід під час перегляду ОП, проводить зустрічі зі здобувачами та гостьові лекції. Це підтвердила Свирбиус І. під час зустрічі ЕГ з випускниками ОП, які активно підтримують постійний зв'язок із факультетом і кафедрою, запрошуються на зустрічі з ЗО.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Зустрічі ЕГ з представниками структурних підрозділів університету, зокрема з адміністрацією УНУС, гарантом ОП, а також ознайомлення з документами, що складають нормативне забезпечення освітнього процесу в університеті, з результатами анкетування, з протоколами засідань кафедри і ВР факультету засвідчили, що внутрішня система забезпечення якості вищої освіти УНУС забезпечує вчасне реагування на виявлені в ОП недоліки. В університеті діє Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/vwXN>), на підставі якого здійснюється контроль і моніторинг внутрішніх показників освітньої діяльності за ОП. Відповідно до п. 5.6 Положення, перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формі оновлення, яке відображається у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик тощо). Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду відповідно до змін в ОП. ЕГ визначила тісну співпрацю НПП з стейкхолдерами, регулярність процедур залучення їх до участі в підготовці та реалізації ОП, узгодження з ними освітніх і професійних стандартів та дійшла висновку, що пропозиції щодо підвищення якості ОП та освітнього процесу, висловлені стейкхолдерами, знайшли відображення в процесі реалізації ОП «Туризм».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

З метою врахування рекомендацій експертної комісії щодо удосконалення освітнього процесу за спеціальністю «Туризм» кафедрою за результатами попередньої акредитації в 2017 р розширено практику залучення до освітнього процесу фахівців-практиків <https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1/gostova-lekciya-robota-podatkovoi-služhbi-ukraini.html>; <https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1/google-dlya-turizmu-rozvitok-biznesu-onlajn-praktichni-poradi-fahivciv.html>; <https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1/trening-agu-zaroblyaemo-na-turizmi.html>; <https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1/rozshiryemo-gorizonti-osvitnogo-procesu.html>. Укладено в 2021 р. договір з розробником програмного забезпечення «Expert Solution» щодо використання програми «Servio HMS» терміном 5 років. Запроваджено практику використання демо-версій навчальних програм Ultra Demo Restaurant UA та Ultra Hotel Demo UA, CRM Travels та IT-Tour в освітньому процесі під час вивчення ОК «Інформаційні технології в туристичній індустрії», «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства», «Організація підприємницької діяльності в сфері обслуговування». НПП підвищують рівень педагогічної майстерності шляхом проходження науково-педагогічного стажування та курсів підвищення кваліфікації, що відображено на персональних сторінках <https://tourism.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki.html>. Активізовано роботу щодо укладання договорів із закордонними ЗВО та налагоджено співпрацю з науково-освітніми закладами (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1/spivpracya-z-odeskimi-kolegami-prodovzhuetsya.html>; <https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini1/kruglij-stil-rozvitok-silskogo-zelenogo-turizmu-na-teritorii-cherniveckoi-oblasti.html>), які здійснюють підготовку фахівців та провадять наукові дослідження у фаховому напрямі. Відповідно до звіту СО та при зустрічах із НПП ЕГ відзначила, що ОП і освітній процес зазнали певних змін та покращень. Регулярно проводяться гостьові лекції, посилено дослідницьку складову (організовано Міжнародну науково-практичну конференцію «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії» (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovi-konferencii.html>)).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти УНУС охоплює процедури, що здійснює ЗВО, постійно вдосконалюється та прагне відповідати сучасним вимогам і потребам стейкхолдерів. Учасники академічної спільноти залучаються до процедур забезпечення якості вищої освіти шляхом колегіального обговорення при створенні регулюючих документів, а також проведення опитувань серед здобувачів ВО щодо виявлення зауважень, ступеня задоволення та формування пропозицій. Задля дотримання принципів забезпечення якості вищої освіти в ЗВО створено Відділ моніторингу якості освіти. Формування ОП є результатом обговорень на засіданнях робочої групи ОП «Туризм», Вченої ради факультету менеджменту, науково-методичної та вченої ради УНУС. У ЗВО

визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, розроблено та затверджено Кодекс академічної доброчесності (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>), Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/L597>), яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП. В закладі проводяться просвітницькі заходи, спрямовані на підвищення рівня культури якості серед здобувачів та НПП (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini/kruglij-stil-akademichna-dobrochesnist-dosvid-praktiki-vikliki-postup.html>; <https://tourism.udau.edu.ua/ua/novini/akademichna-dobrochesnist-i-pidgotovka-navchalno-metodichnih-materialiv.html>), викладачі активно популяризують принципи академічної доброчесності та культури якості освіти під час освітнього процесу, студентське самоврядування також долучається до розповсюдження серед здобувачів принципів та підвищення рівня культури якості. В УНУС, на факультеті менеджменту та на кафедрі туризму та готельно-ресторанної справи постійно здійснюється всебічна популяризація академічної доброчесності серед студентів ОП. Під час зустрічей з різними групами стейкхолдерів спостерігалася сформована культура якості, яка сприятиме розвитку ОП «Туризм».

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Наявність регуляторних документів, політик та процедур УНУС щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. У ЗВО сформовано дієву систему внутрішнього забезпечення якості освіти, створено Відділ моніторингу якості освіти УНУС, що сприяє розвитку ОП та освітньої діяльності. Представники всіх груп стейкхолдерів безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП, їх позиція береться до уваги. Враховується думка й пропозиції ЗО (здобувачка ОП Мельник Н.І. - член проєктної групи, участь ЗО в процедурах обговорення змін до ОП). На кафедрі сформовано тісний зв'язок з випускниками, які залучаються до проведення практичних, бінарних занять та гостьових лекцій. Позитивною практикою є публікування відгуків випускників на сторінці кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабо прослідковується співпраця з випускниками ЗВО щодо удосконалення ОП. Рекомендація: посилити співпрацю з випускниками щодо їх участі в оновленні ОП та конкретних ОК впродовж наступного року. На сторінці Асоціації випускників та друзів Уманського НУС упродовж двох років не оновлювалася рубрика «Новини», що свідчить про недостатню активність цього напрямку. Рекомендація: активізувати діяльність із наповнення сайту університету матеріалами про успішних випускників, інформувати про плани, програму та анонс подій для покращення доступності інформації для усіх учасників освітнього процесу до завершення 2023-24 н.р.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідає визначеному критерію. ЕГ дійшла висновку, що ОП «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має повну відповідність за підкритеріями 8.1-8.3, 8.5-8.7; часткову відповідність за підкритерієм 8.4., що дозволило зробити висновок про відповідність ОП за критерієм 8 рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативною базою Уманського національного університету садівництва (<http://surl.li/flrs>) визначені головні внутрішні документи, що регулюють чіткі і зрозумілі права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу УНУС. А саме: 1. Статут Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/61C3>); 2. Колективний договір між трудовим колективом та адміністрацією Уманського національного університету садівництва та колективом на 2023-2025 рр. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/O2zP>); 3. Положення про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg>);

4. Положення про кафедру Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/be7Г>); 5. Правила внутрішнього розпорядку Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/RpRr>); 6. Положення про користування гуртожитками Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/9Hx0>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Під час проведення акредитації було зазначено. Заклад вищої освіти своєчасно, тобто не пізніше наступного місяця до затвердження ОПП оприлюднив на офіційному сайті Університету у відділі моніторингу якості освіти Уманського НУС (<https://mon.udau.edu.ua/>) Проект освітньо-професійної програми «Туризм» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Під час спілкування зі стейкхолдерами та здобувачами вищої освіти зазначено, що більшість вже ознайомилась з даним проектом і в рубриці пропозицій надали свої рекомендації.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітні програми кафедри розміщені на офіційній веб-сторінці сайту Університету (<https://tourism.udau.edu.ua/>) Інформація про освітньо-професійну програму «Туризм» спеціальності 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти знаходиться у відкритому доступі на сторінці УНУС. При цьому є доступними для стейкхолдерів у вільному доступі. «Інформаційний пакет ЄКТС (інтерактивний довідник освітнього середовища)» у розділі «Інформація про програми – Факультет менеджменту – ОП «Туризм», спеціальність «Туризм (2022)» (бакалавр)». Також оприлюднена на сайті кафедри туризму та готельно-ресторанної справи УНУС у розділі «Студенту – Освітні програми» (<https://tourism.udau.edu.ua/ua/studentu/osvitni-programi-2021-2022.html>). Усі учасники освітнього процесу з 2004 року користуються розробками Автоматизованої системи управління освітнім процесом (<https://mkr.udau.edu.ua/>), На думку ЕГ УНУС своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП за встановленими чіткими цілями, компонентами та очікуваними результатами навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Для забезпечення ефективних каналів комунікації Університетом впроваджена «Автоматизована система управління».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Оприлюднення кваліфікаційних робіт (дипломів) здобувачів здійснюється без необхідних супровідних документів. Рекомендація: оприлюднювати кваліфікаційні роботи здобувачів разом із відгуками керівників, довідками суб'єктів господарювання про використання даних та впровадження результатів кваліфікаційної роботи, довідками результатів перевірки роботи на плагіат починаючи з 2023-2024 н.р.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Згідно внутрішніх нормативних документів УНУС усі учасники освітнього процесу мають зрозумілі та прозорі права і обов'язки. ЕГ переконалась в доступності інформації щодо змісту ОП. В ході спілкування з усіма учасниками освітнього процесу ознайомились із договорами про співпрацю стейкхолдерами та закладами вищої освіти. У зв'язку

з дистанційним навчанням УНУС використовує систему Moodle, запроваджена «Автоматизована система управління». ОП «Туризм» має повну відповідність за підкритеріями 9.2-9.3; часткову відповідність за підкритерієм 9.1., що дозволило зробити висновок про відповідність ОП за критерієм 9 рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лола Юлія Юріївна

Члени експертної групи

Бучко Жанна Іванівна

Герман Ірина Валентинівна